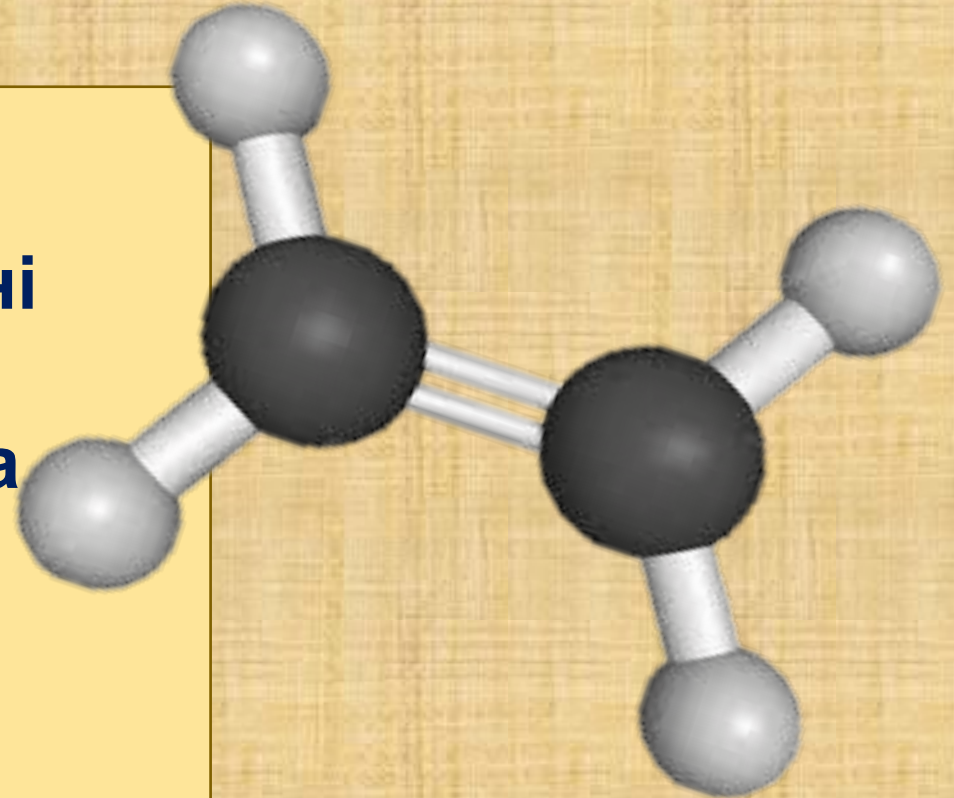

Алкени і алкіни: загальна формула, ізомерія, номенклатура

Мета уроку:

- сформуувати знання про ненасичені вуглеводні;
- ознайомитись з їх номенклатуру та ізомерію;
- виробити вміння давати назви ненасиченим вуглеводням;
- навчитись складати формули можливих структурних ізомерів.

Ненасичені вуглеводні

Алкени

C_nH_{2n}

C =

C

C
||
C

Алкіни

C_nH_{2n-2}

Алкени — вуглеводні з незамкненим карбоновим ланцюгом, які мають у своєму складі між атомами Карбону один подвійний зв'язок і відповідають загальній формулі C_nH_{2n} .

Алкіни — вуглеводні з незамкненим карбоновим ланцюгом, які мають у своєму складі між атомами Карбону один потрійний зв'язок і відповідають загальній формулі C_nH_{2n-2} .

Заповнити таблицю
«Гомологічні ряди алкенів та алкінів»

Назва алкену	Формула алкену	Назва алкіну	Формула алкіну

Записати формули:

- алкену, який містить 12 атомів Карбону;
- алкіну, який містить 14 атомів Карбону;
- алкену, який містить 30 атомів Карбону;
- алкіну, який містить 28 атомів Карбону;

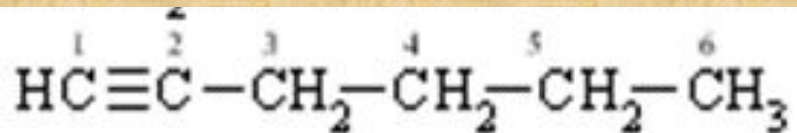
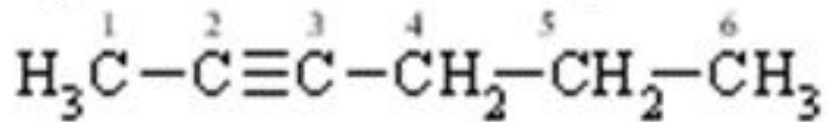
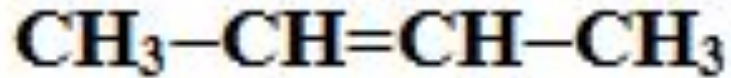
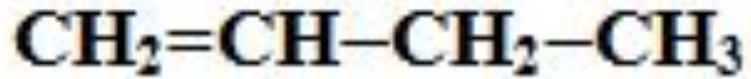
Пригадай:

- гомологи;
- гомологічний ряд;
- гомологічна різниця

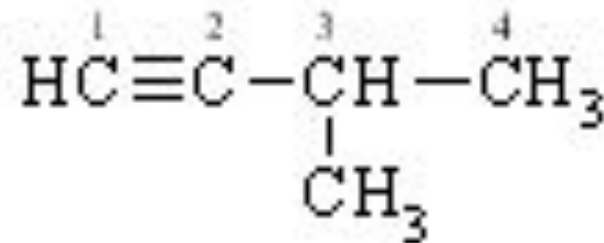
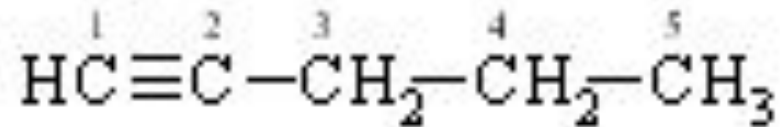
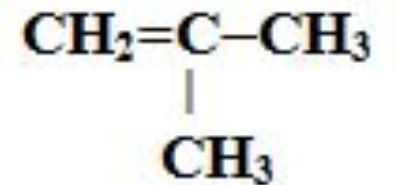
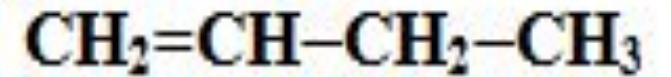
Ізомерія алкенів та алкінів

Структурна

Положення кратного зв'язку

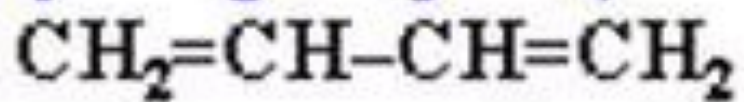
Карбонового ланцюга

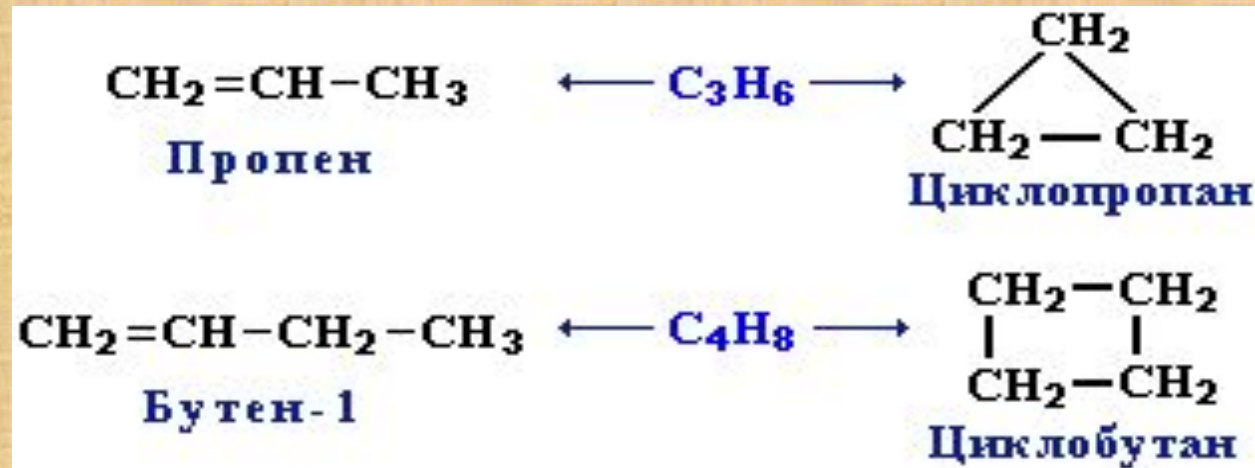
Ізомерія алкенів та алкінів

Міжкласова

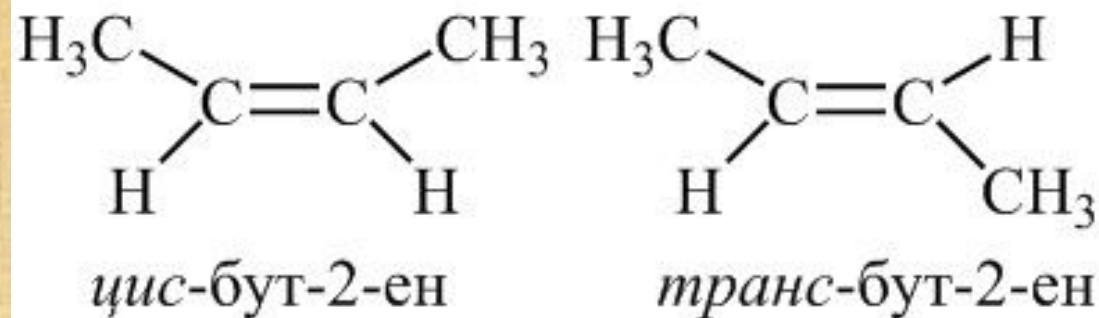

Алкіни – дієнові вуглеводні

Просторова (цис- і транс-ізомерія)

Алкени - Циклоалкани

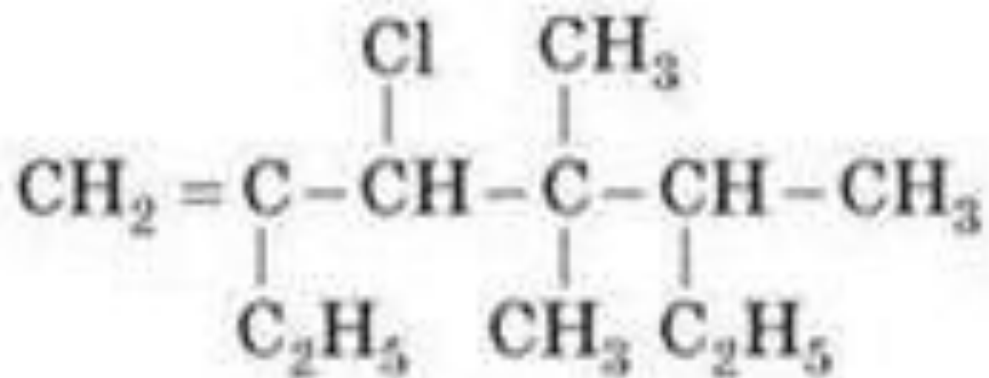

Назви алкенів та алкінів за систематичною номенклатурою

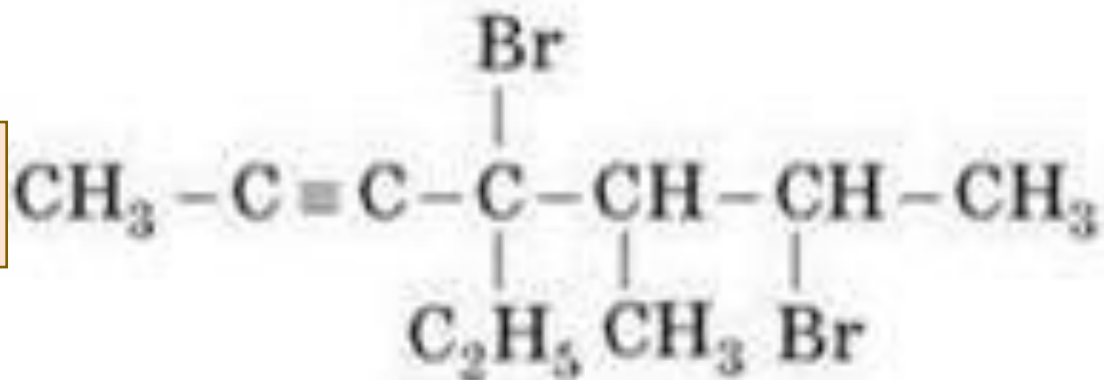
- 1.** Обрати найдовший карбоновий ланцюг, який містить кратний зв'язок.
- 2.** Визначити радикали.
- 3.** Пронумерувати карбоновий ланцюг. Нумерацію розпочинають із того краю, де ближче кратний зв'язок.
- 4.** Дати назви радикалам за алфавітом, указуючи номери атомів Карбону, біля яких вони розташовані. Якщо однакових радикалів декілька, то до назви радикалу додають префікс числівника, а номери атомів Карбону перелічують через кому.
- 5.** Дати назву карбонівому ланцюгу, вказуючи перед суфіксом номер атома Карбону, після якого він розташований.

Назвати сполуки за систематичною номенклатурою

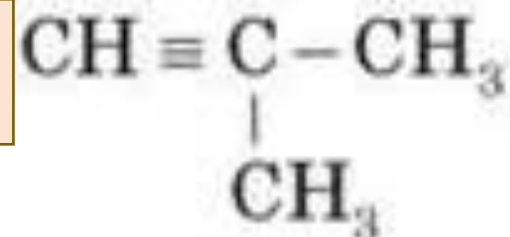
1

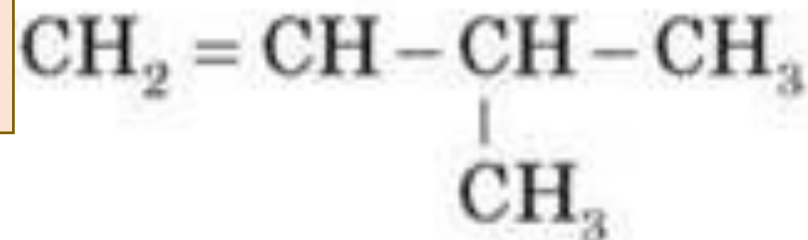
2

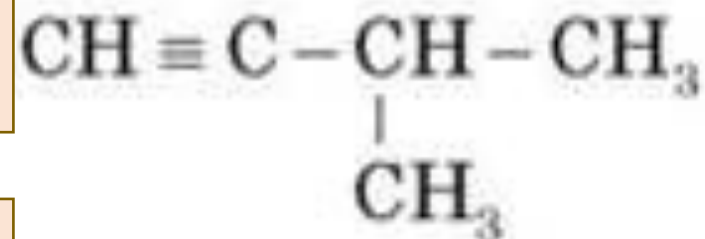
3

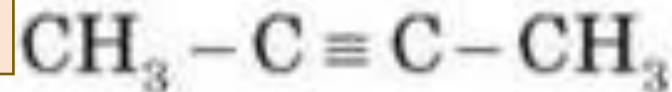
4

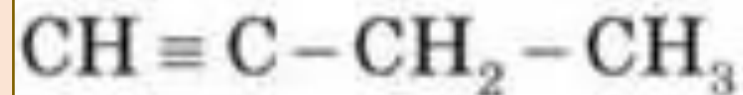
5

6

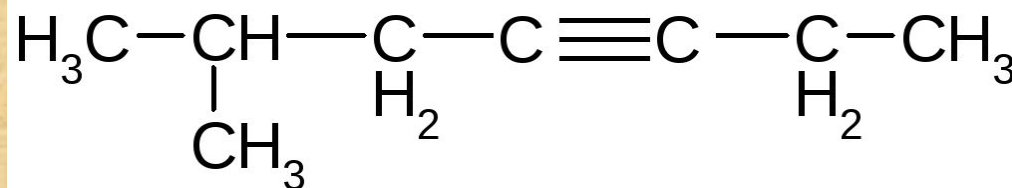
7

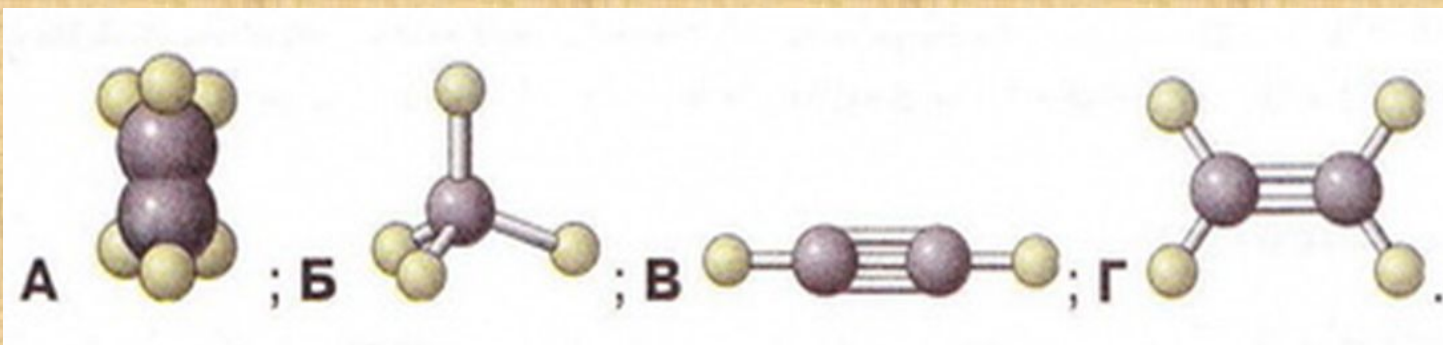
Виконати вправи

1. Скласти формули сполук за назвою:
2,5-диметил-3,4-дихлорогепт-1-ен;
3-етил-4,4,5-триметил-3,5-дихлороокт-1-ин

2. Назвати сполуку:

3. Вибрати модель молекули етилену:

Домашнє завдання

1. Встановіть відповідність між відносною густиною етилену за певним газом та її числовими значеннями:

1 $D_{O_2}(C_2H_4)$

А 1,75

2 $D_{H_2}(C_2H_4)$

Б 1

3 $D_{N_2}(C_2H_4)$

В 14

4 $D_{CH_4}(C_2H_4)$

Г 0,875

2. Напишіть по 3 структурні формули алканів, алкенів і алкінів, які містять 7; 9; 10 атомів Карбону. Назвіть їх.

3. Назвіть і класифікуйте вуглеводні:

C_3H_8 , C_8H_{16} , $C_{14}H_{28}$, C_5H_{12} ,
 C_6H_{12} , C_5H_{10} , C_3H_4 , C_8H_{18} ,
 $C_{14}H_{26}$, C_5H_{10} .